

Nieuw lid raad van toezicht

Ervaringsdes- kundige cliënt

Ferdinand Gerson Beer versterkt de raad van toezicht van LOC. Als ervaringsdeskundige cliënt in de langdurige geestelijke gezondheidszorg en lid van de cliëntenraad van GGz Centraal, brengt hij een nieuwe dosis ervaring(skennis) met zich mee. Als trainee bij de raad van toezicht doet hij nu onderzoek voor zijn stage en leergang bij de Nederlandse Vereniging voor Toezichthouders in de Zorg (NVTZ).

Tekst Douwe Dronkert

Het komend jaar richt de nieuwe toezichthouder bij LOC zich op studie en scriptie. Zijn praktische rol? Vooral meedoen, meeluisteren, meedenken en mee-beslissen. LOC vindt het belangrijk dat beslissingen over de zorg en ondersteuning die mensen krijgen ook zoveel mogelijk door mensen zelf genomen kunnen worden. Daarom was LOC blij verrast toen er een sollicitatiebrief van een ervaringsdeskundige cliënt kwam, voor de openstaande functie in de raad van toezicht. In gesprek met de schrijver van die brief.

Opgenomen

Vijftien jaar geleden kreeg Ferdinand (nu 42) te maken met een burn-out, schizofrenie én depressie. "Die diagnose kreeg ik van de psychiater en vervolgens kreeg ik ook coaching van de sociaal-psychiatrisch verpleegkundige (SPV'er)." Dat laatste is nu nog zo. Deze praktijkervaring neemt Ferdinand graag mee in zijn nieuwe rol bij LOC.

"Ik weet wat het is om opgenomen te zijn. In een gesloten en open afdeling. Die ervaring als cliënt neem ik mee. Ik kijk ook naar waarde-volle zorg.

Hoe de verpleegkundigen je behandelen, hoe anderen behandeld werden en worden, ontwikkelingen in de zorg." De nieuwe toezichthouder coacht ook regelmatig mensen die met zorg en sociaal financiële én juridische ondersteuning te maken hebben.

**Gezamenlijk optrekken
tegen beklemmende
wetten en regels voor
meer handen aan bed, is
belangrijk**

"Wat ik belangrijk vind is dat je in begrijpelijke taal uitleg krijgt over je diagnose en behandeling. Meestal gaat dat globaal en met veel afstand in termen als 'u en wij' en dat mag wel persoonlijker. Vraag eens: hoe gaat het met je? En dan niet alleen ten aanzien van de medicijnen, maar persoonlijk, privé. Of: vertel eens wat over jezelf als behandelaar, dat wordt ook niet echt gedaan."

Persoonlijke, warme zorg

"De persoonlijke, warme zorg mis je dan. Van een hulpverlener, arts of directeur." Wat voor effect het zou hebben als dat er wel kan zijn? "Dat je je opener opstelt. En de arts ook. Dan heb je een betere binding met elkaar. Nu is het meer afstand, pillen verstrekken op recept; dat is alles. Zo kan er aandacht komen ook voor wat er speelt en leeft wat anders niet in het gesprek aan bod komt.

"Binding met hulpverleners, zoals je SPV'er, is er ook te weinig. Ik heb er nu vier gehad in vier jaar tijd. Dus je moet telkens weer opnieuw uitleggen wat je hebt en doet. Met die veranderingen moet een mens ook dealen. Ook al kan het zijn voordeel hebben dat een nieuw persoon nieuwe ontwikkelingen, een frisse wind in de

behandeling in kan brengen. Zo kon ik via een nieuwe arts een verslavend medicijn afbouwen, omdat zij anders naar de behandeling keek."

Cliëntenraad kan persoonlijker

Ferdinand heeft ervaring in diverse rollen in een lokale, centrale en regionale cliëntenraad. "Ik vind dit uitdagend en prachtig werk om te doen. Vooral het gezamenlijk opkomen als medezeggenschapsorgaan voor de belangen van de cliënt vind ik belangrijk in bezuinigingstijden. Cliëntenraadswork is vaak beleidsmatig. Wat me is opgevallen is dat het allemaal persoonlijker kan, meer op de cliënt gericht. Dus minder je met organisatorische beleidsmatige zaken bezig houden; hou je inhoudelijk puur gericht op het cliëntenperspectief.

Ferdinand heeft als hobby vliegtjes nemen: voor de vliegbeleving.

Je meer op de belevingswereld van de cliënt richten. Kijk wat er in zijn omgeving speelt en handel daar naar. Dat is niet makkelijk: hoe bereik je ambulante cliënten in GGz-land? Maar dan zeg ik: ga eens mee met een SPV'er, maak een praatje met een cliënt hoe het bij hem thuis is - als hij dat wil. Of geef folders van bijeenkomsten van de cliëntenraad mee aan ambulante werkers. Organiseer ontbijtsessies of lunchbijeenkomsten met pakkende thema's voor ambulante cliënten. Zo bouw je aan verbinding en betrokkenheid."

Motivatie

"Mijn ervaring in de psychiatrie en het vrijwilligerswerk als belangenbehartiger, en het deelnemen aan de sollicitatiegesprekken met toekomstige raad van toezichtleden in voordracht van de cliëntenraad, heeft mij aan het denken gezet. Mijn doel is: na de stageperiode bij een raad van toezicht als volledig lid gaan functioneren. Op het gebied van kwaliteit/veiligheid en opkomen voor cliënten die behandeld worden door deze instelling.

"De cliëntenraad praat vanuit cliëntniveau met de raad van toezicht, die met een helicopterview naar de organisatie kijkt. Naar cijfers, beleid, management, personeel en de cliënt. Maar toezichthouders weten vaak niet wat zich in de omgeving van de cliënt afspeelt. Of wat de ervaring is van iemand die net is opgenomen op de gesloten afdeling van een psychiatrische inrichting." Zo wil Ferdinand eraan bijdragen dat ook de raad van toezicht meer betrokken raakt bij de leefwereld van cliënten. Bovendien: "Raden van toezicht hebben vaak nog een sfeer van een besloten genootschap, maar dat kan ook opener. En meer betrokken, bijvoorbeeld door actief mee te doen en denken in het bestuurlijk adviesorgaan waar cliënten(raden) actief zijn."

Voedingsbodem

Ferdinand: "LOC is vooruitstrevend vanuit haar gedachtegoed op de toekomst van de zorg: waarde-volle zorg. De seminars, coaching en het tijdschrift zijn heel goed, die gaan ook over waarde-volle zorg en wat daar bij komt kijken. Dat bij elkaar biedt goede voeding voor de bodem van de zorg. Op die bodem kun je mooi een

boompje planten dat vanzelf toegroeit naar een goede raad van toezichtsfunctie, dacht ik!"

Bijdrage aan de raad?

Hij noemt een aantal onderwerpen waar hij ervaring mee heeft en waarvan hij ziet dat die in ontwikkeling zijn. Waarvan hij denkt dat het goed is als die in de aandacht van LOC zijn. Zoals gezamenlijk optrekken tegen beklemmende wetten en regels voor meer handen aan

Toezichthouders weten vaak niet wat zich in de omgeving van de cliënt afspeelt

bed. Persoonlijk contact met de zorgvrager. En verder kijken naar nieuwe vormen van zorg: coöperaties, wijkgericht werken en waardering van mantelzorgers of zorggevers. En hoe je ambulante cliënten bereikt.

"Anti-stigma of geen vooroordelen hebben over mensen met bijvoorbeeld psychiatrische ziekten is ook belangrijk. Doordat ik dit nu zo doe, ben ik al een voorbeeld voor mensen met een achtergrond als die van mij - die meer willen bereiken. En naast het bieden van herstelondersteunende zorg aan cliënten ook op een hoger niveau aan de slag willen. Om zo een bredere groep mensen te helpen, door te dienen. Het was niet makkelijk een plek te vinden waar ik nadrukkelijk vanuit mijn ervaringsdeskundigheid in een raad van toezicht aan de slag kon. Doel is dat LOC praktische ervaring opdoet met mij als ervaringsdeskundig lid van de raad van toezicht."

Iedereen aandeelhouder

Ferdinand laat nog weten: "Zie LOC als coach, sparringpartner en adviseur voor de zorg. Je kunt altijd bij LOC terecht als je niet uit bepaalde vragen komt. En houd LOC ook scherp. Want iedereen die dit leest is ook een stakeholder, aandeelhouder of participant in LOC."